

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 38

van **CATHY COUDYSER**

datum: 3 oktober 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Toerisme in de Westhoek - Impact Brexit

Ter zitting van de commissie van 26 april jl. verduidelijkte de minister dat het individuele Britse toerisme in 2020 herneemt terwijl het groepstoerisme trager op gang komt. Schoolgroepen zouden een bezoek aan Vlaanderen overwegen voor het schooljaar 2022-2023.

In het gecoördineerde antwoord van minister Brouns op mijn schriftelijke vraag nr. 621 (en nr. 822 aan minister Demir)) van 20 mei 2022 stond te lezen dat het aantal Britse toeristen dat naar Vlaanderen op bezoek komt, sedert 2019 sterk teruggevallen is van 817.000 in 2019 tot 69.300 in 2021, een daling met maar liefst 92%.

De minister gaf aan dat het op dat moment nog niet volledig duidelijk was in welke mate deze terugval te wijten is aan Brexit op zich, dan wel aan de coronapandemie die de volledige toeristische sector zwaar geïmpacteerd heeft. Daarnaast werd nog meegedeeld dat de Britse herkomstmarkt in 2021 afweek van andere herkomstmarkten, in die zin dat hoewel het aantal buitenlandse bezoekers uit andere herkomstmarkten tegenover 2020 opnieuw toenam (+15%), het aantal Britse bezoekers verder bleef dalen (-53% t.o.v. 2020).

De komende maanden zouden, zo gaf de minister toen aan, verduidelijken wat de effectieve impact van beide crises op de sector is.

Daarnaast verduidelijkte de minister nog dat Toerisme Vlaanderen vanwege de toeristische sector twee grote verzuchtingen opvangt, gelieerd aan Brexit: enerzijds de onduidelijkheid m.b.t. de reisvoorwaarden voor schoolgroepen en anderzijds de neiging van Britse reisorganisatoren om meer een beroep te doen op Britse gidsen tijdens verblijf in Vlaanderen (ipv voorheen Vlaamse gidsen).

1. Hoe zijn de (voorlopige) aankomst- en overnachtingscijfers van de Britse toeristen het voorbije half jaar precies geëvolueerd? Graag zowel cijfers voor heel Vlaanderen als opgesplitste cijfers specifiek voor de westhoek.
2. Welke tendensen zijn er voor Britse boekingen in Vlaanderen al zichtbaar voor dit najaar op basis van de Stardekk-boekingscijfers? Beschikt Toerisme Vlaanderen of Westtoer over een andere tool(s) die de tendens voor de westhoek apart weergeeft en zo ja, welke tendensen zijn dan zichtbaar?
3. In welke mate hebben de extra inspanningen van Toerisme Vlaanderen om Britse touroperatoren en scholen te informeren over de mogelijkheid om te reizen naar

Vlaanderen met een collectief paspoort, er al dan niet toe geleid dat het aantal boekingen vanwege Britse (school)groepen in stijgende lijn is?

4. Welke bijkomende promotionele acties zal Toerisme Vlaanderen in samenspraak met Britse partnerorganisaties in het tweede en derde kwartaal van 2022 en het eerste kwartaal van 2023 opzetten om meer Britse toeristen (zowel individuele toeristen als groepen) te overhalen een bezoek aan Vlaanderen te brengen? Graag met vermelding van specifieke acties gericht op het aantrekken van Britse toeristen naar de westhoek. In welke mate zijn de acties die het agentschap zelf opzet afgestemd/complementair met/aan de promotionele acties van Westtoer?
5. Heeft de minister of haar agentschap er zicht op in welke mate de terugkeer van Britse toeristen naar Vlaanderen in vergelijking met de ons omringende Europese toeristische bestemmingen aan een gelijk dan wel verschillend (trager/sneller) tempo gebeurt? Ingeval trager tempo, welke mogelijke oorzaken liggen daarvan aan de basis en welke mogelijke actie of initiatieven ziet de minister om deze te verhelpen?
6. Welke mogelijke verklaringen ziet de minister voor de sedert Brexit gewijzigde voorkeur van Britse touroperatoren voor Britse gidsen ten nadele van de Vlaamse gidsen en welke concrete mogelijkheden ziet de minister om vanuit Vlaanderen beter in te spelen op deze verzuchting?

ANTWOORD

op vraag nr. 38 van 3 oktober 2022

van **CATHY COUDYSER**

1. De eerste jaarhelft van 2022 namen de Britse aankomsten en overnachtingen sterk toe. In totaal stegen de aankomsten met 1.575% naar 186.700 en de overnachtingen met 1.357% naar 430.000. Vergeleken met 2019, hebben we in het eerste halfjaar van 2022 ongeveer de helft van de aankomsten en 56% van de overnachtingen gerealiseerd.

In de onderstaande tabel de vergelijking tussen de Britse aankomsten en overnachtingen in Vlaanderen voor de eerste 6 maanden van de jaren 2019, 2021 en 2022.

Vlaanderen	2019 (6m)	2021 (6m)	2022 (6m)	trend 21-22	trend 19-22
Aankomsten	372.085	11.145	186.737	1.576%	-50%
Overnachtingen	763.140	29.499	429.822	1.357%	-44%

In de Westhoek was de terugval in het aantal aankomsten en overnachtingen veel sterker, mede door het verbod op schooluitstappen. In de eerste 6 maanden 2021 waren er slechts 71 Britse aankomsten in de Westhoek. Hoewel het aantal aankomsten in 2022 zeer sterk is toegenomen, gaat het herstel minder vlot dan in de rest van Vlaanderen. In de tabel hieronder staat de vergelijking tussen de Britse aankomsten en overnachtingen voor de eerste 6 maanden van 2019, 2021 en 2022 in de Westhoek.

Vlaanderen	2019	2021	2022	trend 21-22	trend 19-22
Aankomsten	41.315	71	12.264	17.173%	-70%
Overnachtingen	86.447	171	27.065	15.727%	-69%

2. We kunnen in de boekingsdata van Stardekk geen onderscheid maken voor de Westhoek omdat het dan over te weinig logies gaat. Op basis van de boekingsgegevens van Stardekk, zien we dat de Britse markt in het najaar minder sterk toeneemt vergeleken met voorjaar. Alleen de maand december geeft op dit moment nog wel een vergelijkbare toename van de boekingen.

Ten opzichte van 2019, zijn er op dit moment 23% minder kamerovernachtingen geboekt voor de periode oktober-december.

Westtoer heeft tijdens de afgelopen herfstvakantie een vergelijkbare analyse gecommuniceerd.

3. Voor schoolreizen vanuit het VK bleef 2022 een moeilijk jaar. De laatste aanzienlijke reisbeperkingen met betrekking tot Covid voor bezoekers uit het VK werden pas in maart van dit jaar opgeheven.

Op dat moment waren – naast de coronamaatregelen – vooral de administratieve lasten verbonden aan de Brexit (zoals het paspoort) de belangrijkste hinderpaal voor

Britse schoolgroepen om naar Vlaanderen te reizen. Toerisme Vlaanderen heeft daarom extra ingezet op sensibilisering rond het collectieve paspoort bij Britse scholen en touroperators.

We moeten evenwel vaststellen dat bepaalde ontwikkelingen de afgelopen maanden extra hindernissen vormen voor deze schoolgroepen. De oorlog in Oekraïne, de stijgende energieprijzen en prijzen voor levensonderhoud zijn uiteraard welgekend. In dit verband wil ik ook aanstippen dat de economische crisis in het Verenigd Koninkrijk harder toeslaat dan op het Europese vasteland, wat reizen naar het buitenland nog minder aantrekkelijk maakt.

4. Toerisme Vlaanderen zet, samen met partners in Vlaanderen en het VK, een groot aantal acties op om bezoekers vanuit het VK te stimuleren om naar Vlaanderen te reizen.

Enkele specifieke voorbeelden met betrekking tot reizen naar de Westhoek zijn de succesvolle social media campagne om de "Welcome Back to Flanders Fields Pass" in juli en augustus voor individuele bezoekers te promoten; de verlenging van de "Welcome Back Pass" tot eind 2022; een gezamenlijke campagne met P&O Ferries om het WOI erfgoed en de "Welcome Back Pass" te promoten; een nieuwe regeling, gebaseerd op het succes van de "Welcome Back Pass", wordt ontwikkeld specifiek voor Britse scholen; Toerisme Vlaanderen neemt samen met partners uit de Westhoek (en elders in Vlaanderen) deel aan de World Travel Market in Londen begin november; Toerisme Vlaanderen neemt eind november deel aan het School Travel Forum in Londen, met specifieke aandacht voor de Westhoek; en eind november zal Toerisme Vlaanderen, samen met Westtoer en partners uit de regio, een aantal operators van schoolgroepen ontvangen voor een driedaagse kennismakingstrip.

De plannen voor het eerste deel van 2023 worden nog afgerond, maar zullen bijvoorbeeld een persevent omvatten om het begin van het themajaar 'Landschap' in de Westhoek te markeren, samen met een nieuwe sociale mediacampagne om het themajaar bij het consumentenpubliek te promoten.

5. Hiervoor kijkt Toerisme Vlaanderen naar de gegevens van de Europese TourMis-databank. Niet alle Europese landen geven hierin data door, maar op basis van de beschikbare informatie, zien we dat het herstel in Vlaanderen en België sneller lijkt te verlopen dan in de meeste Europese landen.

Enkel in Tsjechië en Slowakije verloopt het herstel sneller dan in Vlaanderen, maar in bestemmingen zoals Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Spanje of Portugal verloopt het herstel trager.

In de tabel hieronder vindt u de evolutie 2021-2022 voor wat betreft Britse bezoekers in de verschillende Europese landen. De relatieve evolutie wordt in de derde kolom (in %) meegegeven.

European Countries - Nights and arrivals - Monthly data Ranking of countries based on latest available relative figures				
Market: United Kingdom				
Information: Arrivals				
Period: Last available figures 2022 compared to previous year				
	(1)	in %	Period	Type of Data
Czech Rep.	AA	2 757,0	Jan-Mar	Actual values
Slovakia	AA	1 564,6	Jan-Jul	Actual values
Flanders	AA	1 575,5	Jan-Jun	Preliminary actual values

Austria	AA	1 490,7	Jan-Aug	Actual values
Belgium	AA	1 302,0	Jan-Jun	Preliminary actual values
Turkey	AV	1 235,0	Jan-Apr	Actual values
Netherlands	AA	1 073,8	Jan-Jul	Actual values
Germany	AA	979,1	Jan-Jul	Actual values
Switzerland	AG	931,6	Jan-Jul	Actual values
Slovenia	AA	857,0	Jan-Aug	Actual values
Iceland	AT	814,1	Jan-Aug	Actual values
Bulgaria	AV	805,1	Jan-Apr	Actual values
Malta	AT	752,7	Jan-Jul	Actual values
Latvia	AA	743,1	Jan-Jun	Actual values
Finland	AA	661,6	Jan-Aug	Actual values
Poland	AA	644,5	Jan-Jul	Actual values
Hungary	AA	599,3	Jan-Aug	Preliminary actual values
Spain	AT	560,8	Jan-Aug	Actual values
Montenegro	AA	534,2	Jan-Aug	Actual values
Portugal	AA	501,2	Jan-Jul	Preliminary actual values
Monaco	AG	344,7	Jan-Aug	Actual values
Romania	AA	244,3	Jan-Aug	Actual values
Croatia	AA	228,3	Jan-Sep	Actual values
Estonia	AA	222,0	Jan-Aug	Actual values
Lithuania	AA	216,4	Jan-Aug	Actual values
Serbia	AA	193,6	Jan-Aug	Actual values
Luxembourg	AA	67,8	Jan-Jul	Actual values

(1) Arrivals:

AA = Arrivals in all forms of paid accommodation

AG = Arrivals in hotels and similar establishments

AT = Arrivals of tourists at frontiers

AV = Arrivals of visitors at frontiers

6. Britse touroperators gebruiken - net als touroperators vanuit andere markten - meestal een combinatie van gidsen uit het Verenigd Koninkrijk en lokale deskundigen uit Vlaanderen. De Britse gidsen, frequent historici of academici, bieden het voordeel dat ze de bezoekers gedurende heel hun reis begeleiden. Dit kan helpen om een consistente en constante invalshoek te bieden tijdens de reis terwijl de Vlaamse gidsen de nodige verdieping leveren.